

Krátkodobé plánování kapacit MŠ a ZŠ

MČ Praha 10

Tomáš Soukup

Šmeralova 4

170 00 Praha - Bubeneč

IČ: 73534781

Tel:

E-mail: info@vyzkumysoukup.cz

www.vyzkumysoukup.cz

Červenec 2019

Obsah

1.	Cíle demografické analýzy.....	3
2.	Zhodnocení vývoje u předchozí demografické prognózy	4
2.1.	Demografický vývoj dle prognózy z roku 2017.....	5
3.	Metodologie krátkodobého plánování kapacit	8
4.	Kapacity MŠ	9
4.1.	Stačí stávající kapacity MŠ?.....	9
4.2.	Situace v lokalitách	11
4.3.	Kapacity MŠ - shrnutí	12
5.	Kapacity ZŠ	13
5.1.	Stačí stávající kapacity ZŠ?	13
5.2.	Kde kapacity nejvíce chybí? Jak upravit spádovost?.....	15
5.3.	Kapacity ZŠ – shrnutí	16
6.	Zpracovatel studie.....	17

1. Cíle demografické analýzy

Cílem analýzy je:

- Ověřit, do jaké míry se zatím naplnila demografická prognóza z roku 2017, jak se liší očekávaný a skutečný počet obyvatel v jednotlivých věkových skupinách.
- Aktualizovat stávající kapacity MŠ
 - Počet skutečně nepřijatých zájemců
 - Kolik tříd by se mělo postavit v nové MŠ Bajkalské
 - Krátkodobý vývoj počtu dětí do roku 2021
- Aktualizovat stávající kapacity ZŠ
 - Ověřit spádovost jednotlivých ZŠ (velikost území, zájem o danou ZŠ...)
 - Budoucí odhad naplněnosti jednotlivých škol do roku 2024 letech z pohledu demografie
- 5. Navrhnout, jaké údaje si interně sbírat pro další roky

2. Zhodnocení vývoje u předchozí demografické prognózy

V roce 2017 jsme zpracovávali demografickou prognózu pro MČ Praha 10. Vycházeli jsme z dat ČSÚ k 30.6.2016. Pro konec¹ roku 2018 jsme prognózovali, že v celé MČ Praha 10 bude mít hlášené trvalé bydliště 110 226 osob. Ve skutečnosti mělo hlášené bydliště o 271 osob méně.

Porovnání v jednotlivých věkových skupinách ukazuje, že prognóza a vývoj se víceméně kryjí. Pouze počet narozených byl ve skutečnosti o 3 % vyšší, než kolik jsme prognózovali. Rozdíl na jeden populační ročník tak dosahuje 39 dětí (z cca 1 300 narozených).

Tab. č. 1 Porovnání výsledků prognózy a skutečnosti, 2018*

Věk	Prognóza 2018, střední var.*	Skutečnost 2018	Podíl prognóza / skutečnost
0 - 2	3 695	3 811	97 %
3 - 5	3 504	3 477	101 %
6 - 10	5 392	5 344	101 %
11 - 14	3 514	3 462	102 %
15 - 18	3 008	2 883	104 %
19 - 23	4 200	4 006	105 %
24 - 39	25 792	26 196	98 %
40 - 64	36 050	36 070	100 %
65 a více	25 071	24 706	101 %
celkem	110 226	109 955	100 %

Zdroj: Výzkumy Soukup 2017, ČSÚ; * Přepočteno ke 31.12.2018

Shrnutí:

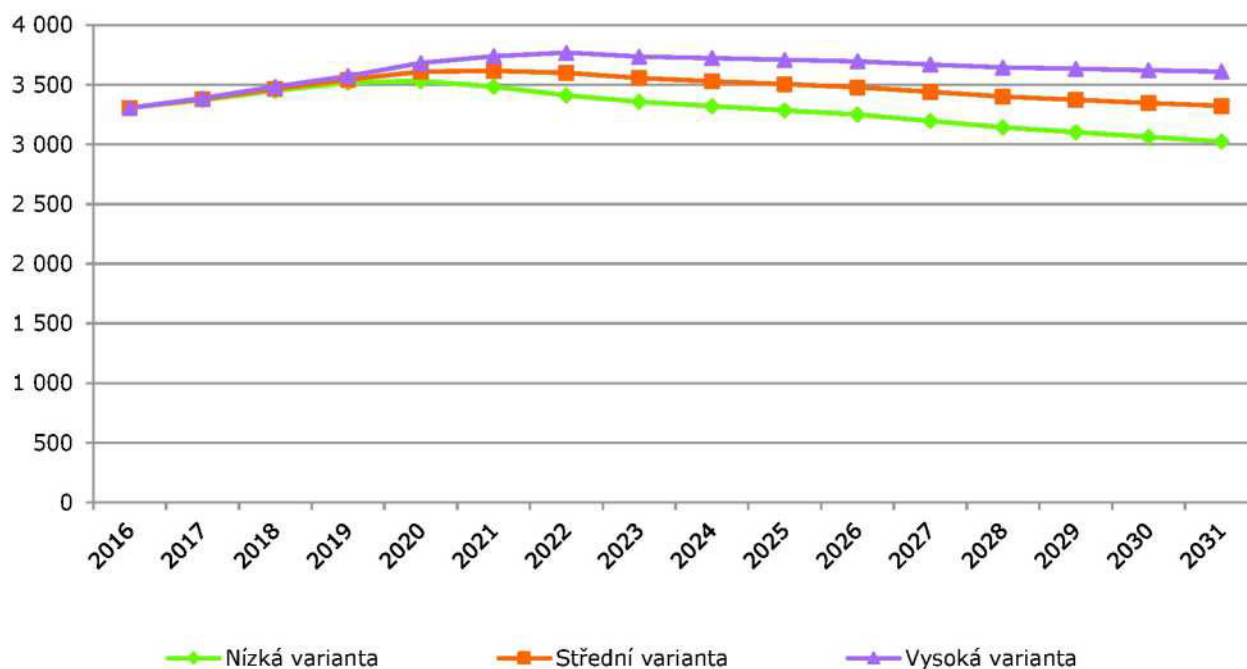
Porovnání prognózy a skutečnosti zatím potvrzuje platnost demografického vývoje. Ten říká, že počet dětí ve věku 3 – 5 let se bude pohybovat okolo 3 500 a počet dětí ve věku 6 - 14 let vzroste ze stávajících 9 tis. na 10,5 v roce 2025 (z toho 6 tis. dětí 6 – 10 let).

¹ Demografická prognóza je počítaná k polovině roku, kdežto data ČSÚ jsou vždy ke konci roku. Pro srovnání jsme zprůměrovali výsledky prognózy za rok 2018 a 2019. Výsledné porovnání tak ukazuje situaci ke konci roku 2018

2.1. Demografický vývoj dle prognózy z roku 2017

Počet tří až pětiletých dětí, tj. ve věku docházky do mateřských škol, v příštích pěti letech ještě poroste. Podle střední varianty zde bude v roce 2020 žít cca 3 600 dětí této věkové kategorie. Poté lze očekávat mírný pokles.

Graf č. 1 Vývoj počtu dětí ve věku 3 - 5 let

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

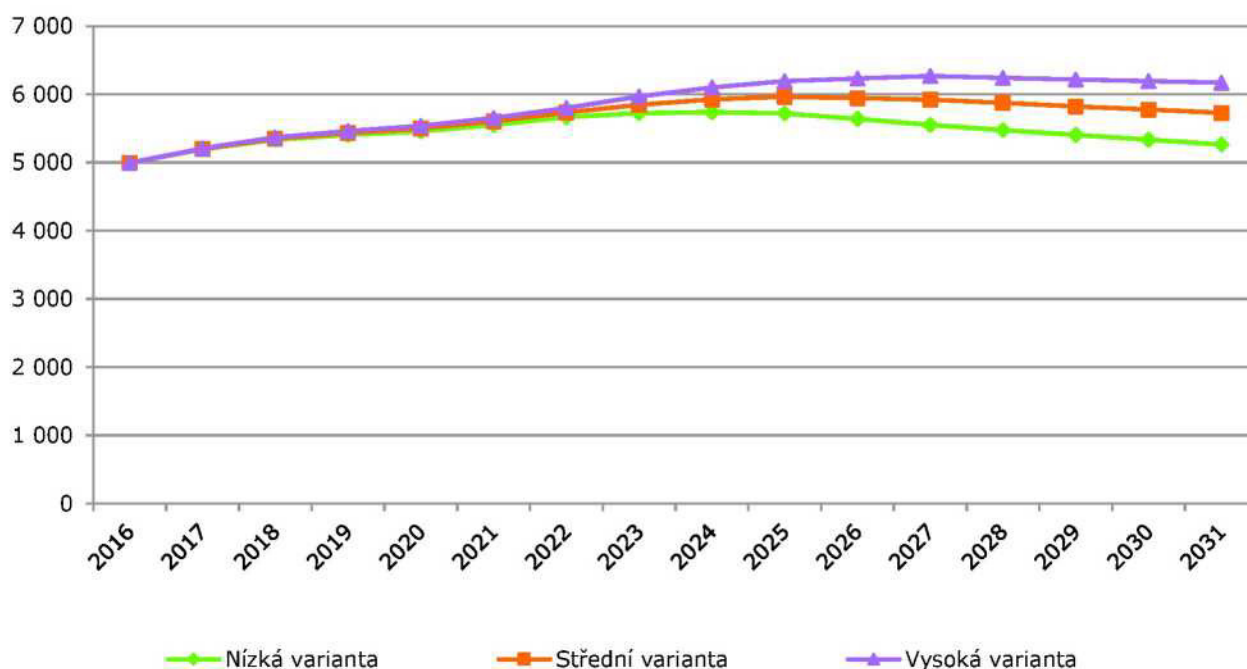
Tab. č. 2 Vývoj počtu dětí ve věku 3 až 5 let – lokality - střední varianta

UTJ	2016	2018	2020	2022	2024	2026	2028	2030
Malešice	313	332	334	333	333	337	341	347
Michle	103	119	111	104	97	92	88	86
Strašnice	1 082	1 119	1 188	1 160	1 122	1 095	1 065	1 043
Vínohrady	126	156	167	178	182	181	175	168
Vršovice	1 009	1 034	1 086	1 116	1 120	1 128	1 122	1 119
Záběhllice	674	705	724	708	677	647	611	584
Celkem	3 307	3 465	3 610	3 599	3 531	3 480	3 402	3 347

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Počet dětí ve věku prvního stupně základní školní docházky, s trvalým bydlištěm na území MČ Praha 10, bude do roku 2025 mírně růst až na úroveň cca 6 tis. dětí dle střední varianty. Poté lze očekávat stagnaci či mírný pokles.

Graf č. 2 Vývoj počtu dětí ve věku 6 - 10 let

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

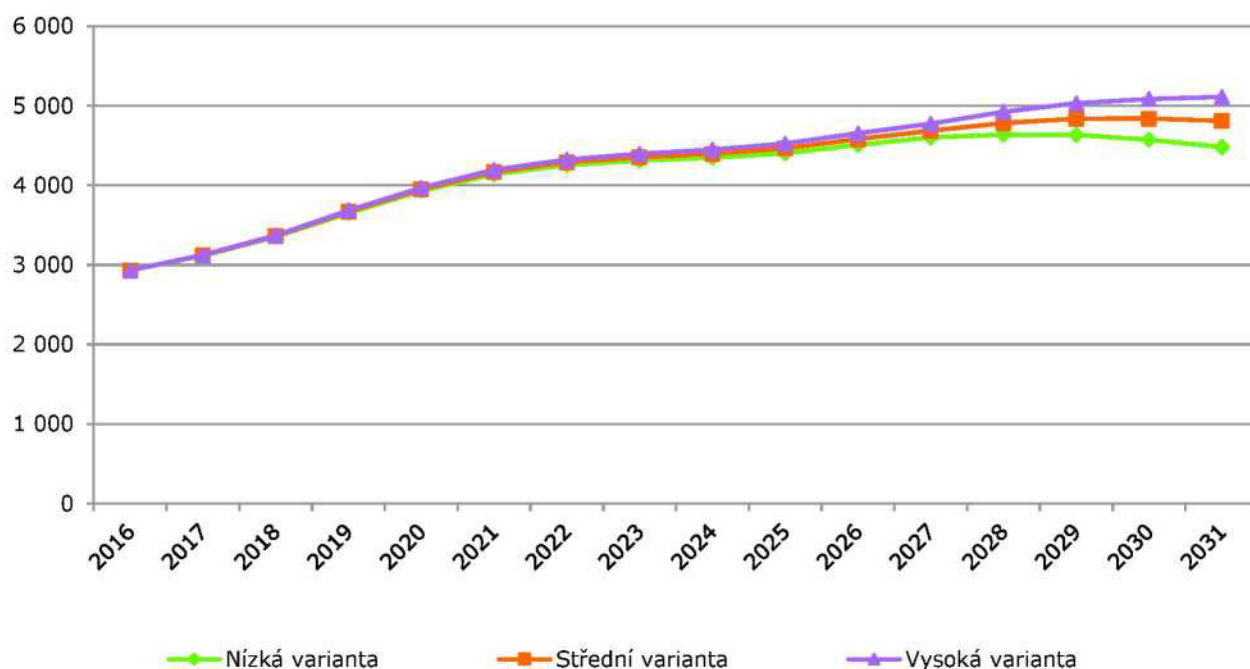
Tab. č. 3 Vývoj počtu dětí ve věku 6 až 10 let – lokality - střední varianta

UTJ	2016	2018	2020	2022	2024	2026	2028	2030
Malešice	423	488	531	566	570	573	576	583
Michle	136	162	184	200	195	182	172	162
Strašnice	1 707	1 819	1 846	1 908	1 974	1 973	1 910	1 862
Vinohrady	171	195	220	249	281	292	303	302
Vršovice	1 571	1 622	1 600	1 632	1 708	1 747	1 776	1 783
Záběhlice	988	1 066	1 118	1 178	1 198	1 181	1 137	1 084
Celkem	4 996	5 352	5 499	5 733	5 926	5 948	5 874	5 776

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Rovněž počet dětí ve věku druhého stupně základní školy bude do roku 2021 růst. V tomto roce by měl počet dětí dosáhnout 4 200, což je oproti současnosti o téměř o 1 200 dětí více. Poté se nárůst zpomalí.

Graf č. 3 Vývoj počtu dětí ve věku 11 - 14 let

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

Tab. č. 4 Vývoj počtu dětí ve věku 11 až 14 let – lokality - střední varianta

UTJ	2016	2018	2020	2022	2024	2026	2028	2030
Malešice	259	279	321	375	418	450	456	460
Michle	70	75	106	128	145	166	162	152
Strašnice	1 042	1 173	1 373	1 503	1 517	1 540	1 628	1 643
Vinohrady	100	108	131	153	163	195	220	230
Vršovice	897	1 039	1 203	1 257	1 232	1 256	1 314	1 354
Záběhllice	565	686	815	874	922	974	1 001	997
Celkem	2 933	3 360	3 949	4 290	4 397	4 581	4 781	4 836

Zdroj: výpočet Výzkumy Soukup

3. Metodologie krátkodobého plánování kapacit

Pro účely krátkodobého, ale geograficky detailního, plánování kapacit MŠ a ZŠ vycházíme z registru obyvatel k polovině června 2019. Od zadavatele jsme získali anonymizovaný seznam dětí s rokem narozením a adresním bodem. Při výpočtu byly použity tyto parametry:

- věk – počet dovršených let k 31.8.2019
- rozdělení adres do 6 katastrů v případě MŠ, respektive 13 lokalit dle vyhlášky o spádovosti škol v Praze v případě ZŠ
- budoucí migrace – není vzata v úvahu
- údaje z registru se mírně liší od údajů ČSÚ. Dle registru má hlášené bydliště v MČ Praha 10 o 2 % dětí více, než udává ČSÚ.

Tab. č. 5 Porovnání registru obyvatel s údaji dle ČSÚ

Věk	ČSÚ, 31.12.2018	Registr MČ Praha 10, 31.12.2018*	Podíl ČSÚ / Registr
0 - 4	6 193	5 984	103 %
5 - 9	5 373	5 635	95 %
10 - 14	4 528	4 773	95 %
Celkem 0 - 14	16 094	16 392	98 %

Zdroj: Registr obyvatel, ČSÚ; * Přepočteno ke 31.12.2018

4. Kapacity MŠ

4.1. Stačí stávající kapacity MŠ?

Kolik bylo nepřijatých zájemců 2019/20?

Unikátních přihlášených zájemců o MŠ: 1 167 (v průměru 1,6 přihlášky na dítě)

Volných míst: 798

Nepřijatých zájemců: 369 (zájemců – míst)

Proč se do MŠ hlásí pouze 91 % dětí ve věku 3 – 5 let?

Kapacity MŠ: 2 966

Zájemců o MŠ: 3 335 (kapacita + nepřijatí)

Dětí ve věku 3 – 5 let v MČ: 3 673

Zájem o MŠ dosahuje 91 %.

Co zbývajících 300 dětí + odklady?

Kolik bude potřeba míst v MŠ v roce 2021/22?

Index návštěvnosti: 91 %

Zájemců o MŠ: 3 260

Jaký je dlouhodobý vývoj počtu dětí ve věku 3 – 5 let?

Očekáváme mírný pokles z 3 600 (2019) na 3 350 v roce 2030

Tab. č. 6 Kapacity MŠ

	2019/20	2020/21
Kapacita MŠ – rejstříková (2019)	2 994	
Kapacita MŠ – skutečná (2019)	2 966	
Výstavba XY	????	

Zdroj: MČ Praha 10, výpočet Výzkumy Soukup

Tab. č. 7 Zápis do MŠ

	2019/20	2020/21
Počet volných míst	798	
Počet přihlášek (včetně duplicit)	1 862	
Počet unikátních přihlášek (bez duplicit)	1 167	
Přihlášek na jedno dítě	1,60	
Počet nepřijatých (unikátních přihlášek – volných míst)	369	

Zdroj: MČ Praha 10, výpočet Výzkumy Soukup

Tab. č. 8 Porovnání počtu dětí v MŠ a dětí s trvalým bydlištěm, skutečnost

	2019/20	2020/21
Zájemci o MŠ (v MŠ + odmítnutí)	3 335	
Počet dětí ve věku 3 - 5 let s trvalým bydlištěm v MČ dle registru obyvatel	3 673	
Podíl zájemců o MŠ na celkovém počtu dětí ve věku 3 - 5 let	91 %	

Zdroj: MČ Praha 10, výpočet Výzkumy Soukup

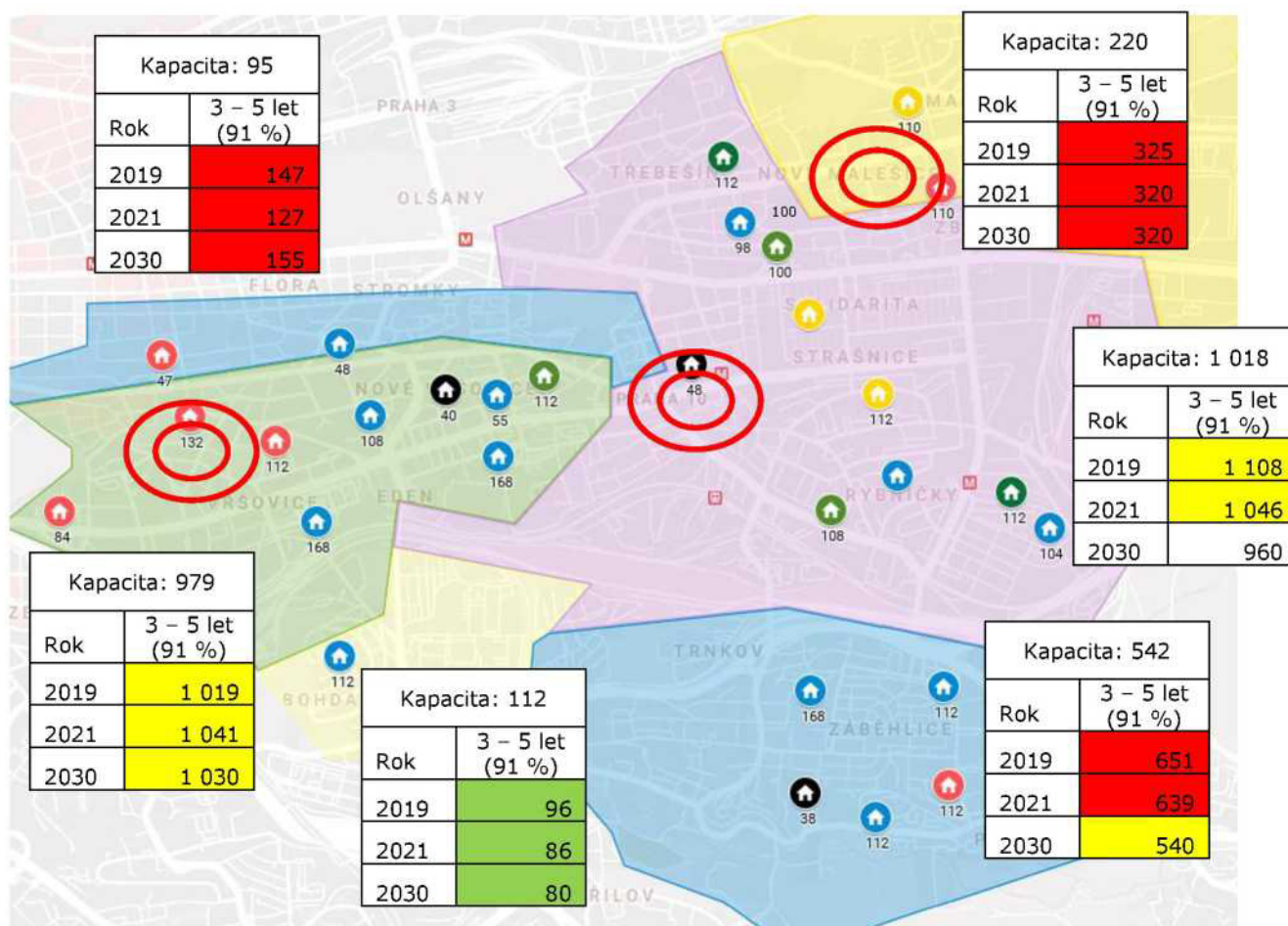
Tab. č. 9 Odhad počtu zájemců o MŠ, bez započítání migrace

	2020/21	2021/22
Index návštěvnosti	91 %	91 %
Počet dětí ve věku 3 - 5 let s trvalým bydlištěm v MČ dle registru obyvatel	3 640	3 577
Zájemci o MŠ (v MŠ + odmítnutí)	3 312	3 259

Zdroj: MČ Praha 10, výpočet Výzkumy Soukup

4.2. Situace v lokalitách

Obr. 1: MŠ a děti dle katastrálních území

Zdroj: MČ Praha 10, výpočet Výzkumy Soukup, zpracováno v: maps.google.com

Vysvětlivky

- Kapacity MŠ **silně nedostačují** (MŠ, které svou kapacitou pokrývají max. 33 % dětí žijící v okolí)
- Kapacity MŠ **hodně nedostačují** (MŠ, které svou kapacitou pokrývají max. 60 % dětí žijící v okolí)
- Kapacity MŠ **spíše nedostačují** (MŠ, které svou kapacitou pokrývají max. 80 % dětí žijící v okolí)
- Kapacity MŠ **stačí** (MŠ, které svou kapacitou pokrývají max. 105 % dětí žijící v okolí)
- Kapacity MŠ **jsou větší**, než počet dětí v okolí (MŠ, které svou kapacitou pokrývají více než 105 % dětí žijící v okolí)
- Místo, kde bydlí hodně dětí, ale MŠ zde není, nebo je málo kapacitní
- Číslo pod bodem udává aktuální kapacity MŠ

Spádovost MŠ je určena vzdušnou čarou mezi místem bydliště k nejbližší MŠ

Interaktivní mapa je umístěna na:

<https://drive.google.com/open?id=1drJGzbiG4xJddBO8FSiD6AUiTNaXfvPK&usp=sharing>

4.3. Kapacity MŠ - shrnutí

Aktuálně nebylo z kapacitních důvodů přijato cca 370 zájemců, kteří se hlásili o místo v MŠ. To je cca 10 % z celkového počtu dětí ve věku 3 – 5 let s hlášeným trvalým pobytem na území MČ Praha 10.

Demografická prognóza ukazuje, že v příštích 10 letech se bude počet dětí ve věku MŠ držet na podobné úrovni, jako nyní (cca 3,5 tis.). Stávající kapacity na úrovni 2 966 (včetně výjimek) nedostačují a dostačovat nebudou. Pokud by se kapacita MŠ nezvyšovala, bude dlouhodobě chybět 300 – 400 míst.

Z podrobné geografické analýzy pak vyplývá, že MŠ chybí či nedostačují ve třech lokalitách:

1. **Lokalita u Vršovického náměstí:** všechny MŠ v okolí jsou kapacitně poddimenzované (u Vršovického nádraží, Kodaňská, Hradešínská)
2. **Lokalita u Metra Strašnická:** MŠ Mrštíkova má kapacitu 48 míst, ale v okolí žije 270 dětí. A v blízkém okolí buď jiné MŠ nejsou, nebo jsou rovněž kapacitně nedostatečné.
3. **Lokalita Malešice:** Kapacita MŠ v Malešicích je 220 dětí, ale žije zde 320 dětí.

Aktuálně chybí místa i Záběhlicích, ale zde bude počet dětí postupně klesat.

MŠ Bajkalská se zdá být kapacitně dostačující. Na druhou stranu, v celé MČ chybí minimálně 350 míst a MŠ Bajkalská se nachází uprostřed MČ s dobrým tramvajovým spojením. A zároveň se musí vzít v úvahu, kde je vůbec možné MŠ postavit či rozšířit.

5. Kapacity ZŠ

5.1. Stačí stávající kapacity ZŠ?

Základní údaje:

Kapacita ZŠ:	7 980 (7 860 reálná, 6 975 při 25 žáků na třídu)
Max. kmenových tříd:	279 (284 zaplněných)
Žáků 2018/19:	6 443
Papírová naplněnost	82 % (92 % při 25 žácích na třídu)
Žáků na třídu	22,7

Zdroj: MČ Praha 10, výpočet Výzkumy Soukup

Otázky:

- Jak počítat kapacitu a naplněnost?
- Kolik žáků na třídu by mělo být z pohledu kvality a z pohledu kapacit? Při 7 tis. žácích je při průměru 23 žáků na třídu potřeba 310 tříd, při 25 žácích 286. Dva žáci navíc tak sníží potřebný počet kmenových tříd o 24, tedy 1 ZŠ.

Proč navštěvuje ZŠ pouze 74 % dětí na 1. stupni?

	1. stupeň	2. stupeň
Žáků 2018/19	4 126	2 251
Děti s trvalým bydlištěm	5 589	3 574
Index návštěvnosti	74 %	63 %

Zdroj: MČ Praha 10, výpočet Výzkumy Soukup

Otázky:

- Kam chodí zbývajících 26 % dětí na první stupni (1 463 dětí)?
- Má se počítat s kapacitou u pro těchto 26 % dětí?

Budou stačit stávající kapacity ZŠ? A kolik bude potřeba kmenových tříd?

Do roku 2028 naroste počet dětí:

6-10 let: + 10 %

11 – 14 let: + 42 %

6 – 14 let celkem: + 22 %

Pokud by ZŠ navštěvovalo 75 % dětí na 1. stupni a 63 % na 2. stupni, bude v roce 2028 navštěvovat 7 700 žáků, tedy o 1 300 více, než nyní.

Tab. č. 10 Odhad budoucího počtu žáků ZŠ*

	Žáků 2018/19	Žáků 2028/29	Tříd 2018	Tříd 2028 (při prům. 23)	Tříd 2028 (při prům. 25)
1. stupeň	4 126	4500	183	202	186
2. stupeň	2 251	3200	101	139	128
Celkem	6 377	7 700	284	341	314

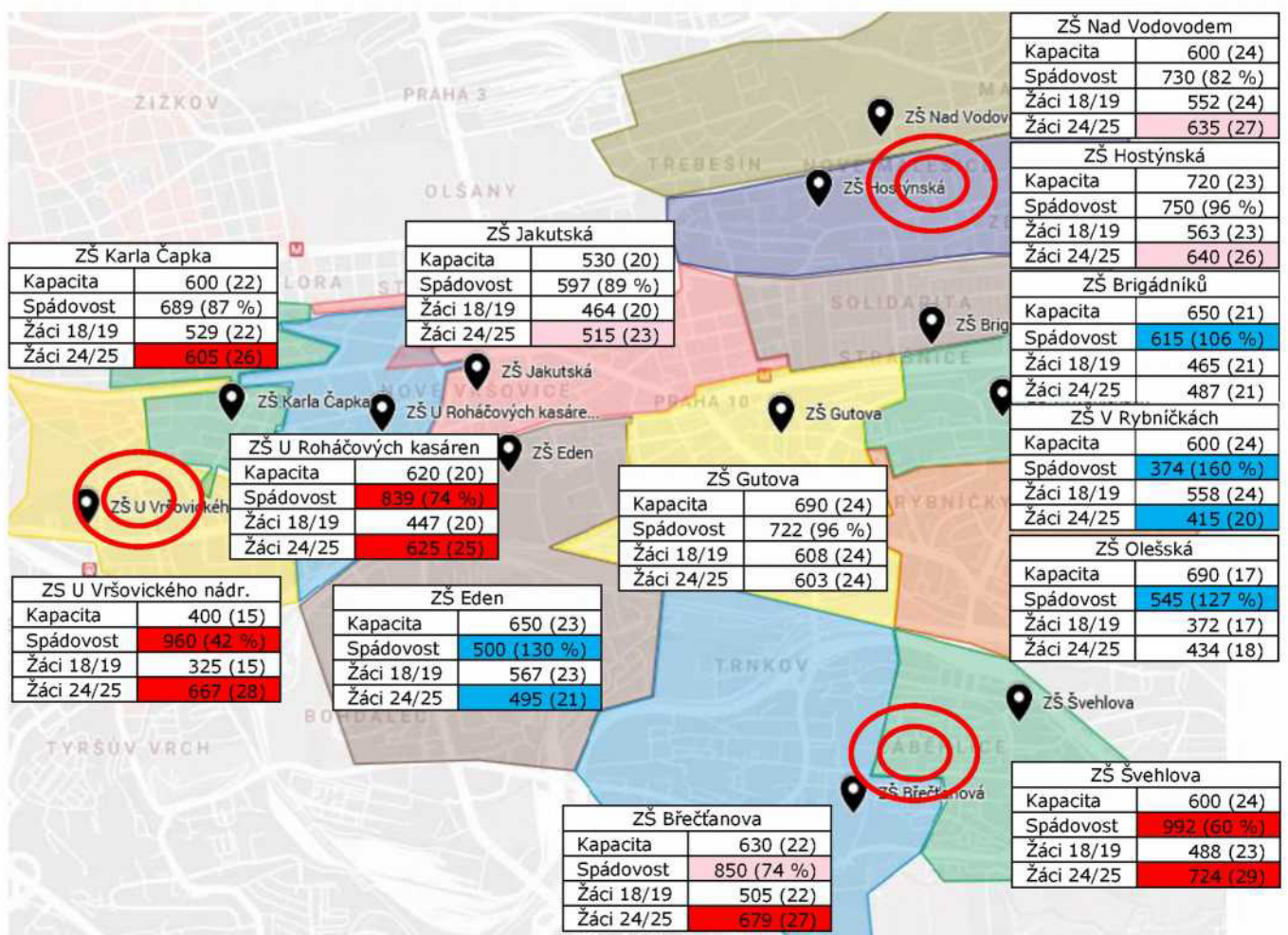
Zdroj: Výpočet Výzkumy Soukup

Při indexu návštěvnosti 75 % na 1. stupni a 63 % na druhém stupni

+ co děti, které nyní chodí jinam? (celkem 2 700 dětí)?

5.2. Kde kapacity nejvíce chybí? Jak upravit spádovost?

Obr. 2: ZŠ a děti dle spádovosti škol

Zdroj: MČ Praha 10, výpočet Výzkumy Soukup

Vysvětlivky:

ZŠ U Vršovického nádr.		
Kapacita	400 (15)	Kapacita žáci (třídy)
Spádovost	960 (42 %)	Děti ve věku 6 – 14 let (% dětí pokrytých kapacitou ZŠ, průměr 86 %)
Žáci 18/19	325 (15)	Žáci v roce 2018/19 (kmenových tříd)
Žáci 24/25	667 (28)	Žáci v roce 2024/25 (kmenových tříd při maximu 30 žáků na třídu)*

Místo, kde bydlí hodně dětí, ale ZŠ zde není, nebo je málo kapacitní

* Odhad počtu žáků v roce 2024/25 je spočítán těmito parametry:

- Do první třídy nastupuje 75 % šestiletých dětí ze spádové oblasti
- Po páté třídě odchází 10 % na víceletá gymnázia
- Maximálně 30 žáků na třídu (průměr 24 žáků)

5.3. Kapacity ZŠ – shrnutí

Stávající kapacity ZŠ budou brzy nedostačující a to ze dvou důvodů. Zaprvé, reálné kapacity jsou výrazně nižší než rejstříkové (cca 7 vs. 8 tis.), neboť rejstříkové kapacity počítají s průměrným počtem 28,5 žáků na třídu, což aby bylo splněno, musí být v mnoha třídách přes 30 dětí. Druhým důvodem budoucí nedostatečné kapacity ZŠ je nárůst počtu dětí ve věku 6 – 10 let o 10 %, ale hlavně ve věku 11 – 14 let o 42 %.

Pokud bychom počítali, že do první třídy nastoupí 75 % místních šestiletých dětí a po páté třídě odejde 10 % pryč, bude v roce 2024/25 navštěvovat místní ZŠ přes 7,5 tis. žáků. A dalších téměř 3 tis. dětí s hlášeným trvalým bydlištěm v MČ Praha 10 bude chodit jinam. Do roku 2028/29 vzroste počet žáků na 7 700 (při nástupu 75 %). Po roce 2028/29 by již počet dětí v MČ neměl růst.

Z podrobné geografické analýzy pak vyplývá, že kapacity MŠ nebudou stačit především ve třech lokalitách:

1. **Lokalita západ Vršovic a Vinohrady:** Kapacita ZŠ U Vršovického nádraží nepokrývá ani polovinu dětí žijících ve spádovém území. A i ZŠ U Roháčových kasáren a ZŠ Karla Čapka svou kapacitou nepokrývají počet dětí ve své spádovosti.
2. **Lokalita Záběhlice:** I zde obě školy pokrývají pouze část místních dětí.
3. **Lokalita Malešice:** Aktuálně místní školy sice pokrývají počet dětí průměrně, nicméně zde roste počet dětí s trvalým bydlištěm a z MŠ se rychle přelijí do ZŠ.

Doporučujeme proto zvážit dvě formy možného navýšení kapacit:

- Navýšení průměrného počtu žáků na třídu
- Rozšiřování stávajících ZŠ formou přístaveb a nástaveb

6. Zpracovatel studie

Společnost VÝZKUMY SOUKUP se zabývá návrhem, realizací a zpracováním marketingových, sociologických a demografických výzkumů. Již od samého počátku naší existence jsme si stanovili za základní principy naší práce kvalitu, spolehlivost a spokojenost klientů. Naším cílem je provádět prakticky využitelné výzkumy, nikoliv výzkum pro výzkum. Proto veškeré činnosti koncipujeme tak, aby přinášely zcela konkrétní doporučení pro naše klienty.

Tomáš Soukup

